

BMT Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu: Azərbaycan multikulturalizmi dünyada mütərəqqi model kimi qəbul olunur

”Bakıda keçirilən humanitar forumlar, burada səsləndirilən fikirlər, dünyaya verilən mesajlar bəşəriyyətin təhlükəsizliyi və sülh naminə atılan addımlardır. Xüsusən də multikulturalizm mövzusunun gündəmə getirilməsi insanlar arasındaki dini, irqi, milli ayrı-seçkililik hallarına qarşı ən yaxşı təbliğatdır.

Bu təbliği aparən, eyni zamanda hUMANİTAR FORUMLARA ev sahibliyi edən Azərbaycan öz şəxsində dünyaya nümunə göstərir. Odlar diyari adlanırların bu məmləkətdə müxtəlif millətlərin, dinişlərin nümayəndələri olduqca mehriban heyat yaşıyırlar. Bunu ölkənizi gəzərkən hər addımda hiss etmək olar. Bakıda keçirilən forumlara qatılandan sonra bununla bağlı keçirdiyim müxtəlif görüşlərdə müşahidə etdiyim belə xoş mənzərəni dile gətirməkdən məmənluq duyuram. Hətta sosial şəbəkə vasitəsilə ünvanıma bu mövzuda müxtəlif suallar veriləndə, Bakıdakı tədbirlərdə ermənilərin də iştirak edib-etməməsi ilə bağlı müraciətlər edilində də həqiqəti olduğu kimi söyləyirəm. Misal üçün, mənəndə soruşturdular ki, orada ermənilər varmı? Onlara cavab olaraq bildirirdim ki, Azərbaycanla Ermenistan müharibə şəraitində olmalarına rəğmən, Bakının mərkəzində erməni kilsəsi var və həmin ibadət evi paytaxtda aparılan quruculuq tədbirləri zamanı təmir olunub, qorunub saxlanılıb. Azərbaycanda minlərlə erməni əsilli vətəndaş yaşıyır və onların həyatı üçün hər hansı təhlükə yoxdur. Ancaq gəlin baxaq görək, Ermənistanda necə, Azərbaycanla bağlı ne isə varmı, qalıbmi? Ermənistanda azərbaycanlılar varmı?" Bu fikirler Rusiyadakı Siyasi Tədqiqatlar Mərkəzinin direktoru, **Rusiyada Azərbaycanın dostları Qrupunun koordinatörü Darya Grevçovanın** paytaxt Bakıda keçirilən hUMANİTAR FORUMLAR BARƏDƏ TƏƏSSÜRATLARINDAİR.

MULTIKULTURAL, TOLERANT VÁ SÜLHSEVÁR ÖLKÁ

D.Qrevçova ve onun kimi coxsayılı Forum istirakçılarının metbuata açıklamaları, öz ölkələrində Azərbaycan barede təessüratlarını bölüşmələri ölkəmizin daha da tənqidmasına, multikultural, tolerant, sülhsevər bir ölkə kimi sözün əsl mənasında nümunəyə çevrilməsinə xidmət edir. Aprel ayının 25-27-də Bakıda keçirilən BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu da belə tədbirlərdən biridir. Belə bir Forumun paytaxt Bakıda keçirilməsi baredə qərar qəbul edilməsi dünyanın en müfəfzlu ali qurumunun, dünya ölkələrinin Azərbaycana olan hörmətinin, etimadının, ölkəmizin dünya siyasetində, beynəlxalq münasibətlər sisteminde yerinə və roluna, habelə multikultural dəyərlərin təşviqi və sivilizasiyalararası, mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına töhfələrinə verilən qiyamətin real ifadəsidir. Çünkü müstəqillik illərində mühüm nailiyyətlərə imza atmış, dinamik inkişaf edən Azərbaycan öz müstəqil və məqsədyönlü siyaseti ilə dünya siyasetində və beynəlxalq münasibətlər sisteminde layiqli yer tutub. Azərbaycan öz təklif və təşəbbüsleri ilə dünyada sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə, milli və ümumbaşarı dəyərlərin, milli və dini müxtəlifliyin, multikulturalizm ənənələrinin qorunub saxlanmasına və inkişaf etdirilməsinə avru-avru istiqamətlərdə müsə-

BAŞQA DİNLERƏ VƏ MƏDƏNİYYƏTLƏRƏ HÖRMƏT

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin üzvü, millet vəkili Ülviyyə Həmzəyeva da hesab edir ki, bu gün Azərbaycan multikulturalizmi dünyada mütərəqqi model kimi qəbul olunur. Onun fikrincə, Azərbaycan sülh, tolerantlıq, birgeyəşayışının ideal modelinə, nümunəsinə sahib olan bir dövlət olaraq bütün dünyada tanınır: "Əsrlərdir, xalqımız tolerantlıq, dözümlülük, başqa dinlərə və mədəniyyətlərə hörmət prinsiplərini həyat tərzinə çevirirək multikulturalizm ənənələrinin formalşamasına mühüm töhfələr verib. Qədim tarixi keçmişə malik olan Azərbaycan, onun insanları, adət-ənənələri ile həle qədim zamanlardan başqa dövlətlərin, xalqların marağını cəlb edib. İpək Yolunun üstündə yerləşən diyarımıza sənətkarlar, səyyahlar, elm adamları həmişə maraq göstərib, öz ölkələrinə qayitıldıqdan sonra ölkəmizi, xalqımızı, qonaqpərvərliyimizi, hörmət-iz-zətimizi qələmə alıb, Azərbaycana və xalqına bir çox əsərlər həsr ediblər. Coxmillətli və coxkonfessiyali Azərbaycan tarixinin böyük mərhəlesi Ümummülli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu öndər ictimai-siyasi həyatın bütün sahələrində, o cümlədən dini etiqad azadlığının təminatında, dini-mənəvi dəyərlərin qorunmasına, tolerantlığın inkişafında müstəsnə xidmətlər göstərib. Bu gün ümummülli liderin siyasi xətti ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərefindən uğurla davam etdirilir".

DÜNYANI HUMANİZM DƏYƏRLƏRİNƏ SƏDAQƏTLİ OLMAĞA SƏSLƏYİRİK

Millet vəkilinin fikrincə, ölkə başçısı İlham Əliyevin 2016-ci ili Azərbaycanda "Multikulturalizm ili" elan etməsi heç də təsadüfi deyil və bunun dərin tarixi kökləri

var: "Azərbaycan əsrlər boyu mədəniyyətlərin qovuşduğu məkanda yerləşməklə dinlər və sivilizasiyalararası anlaşmada aparıcı rol oynayıb, bununla bağlı dərin tarixi baza formalasdırıb. Azərbaycan cəmiyyətindəki dözümlülük ölkədə nadir tolerantlıq mühiti yaradıb və indi bu, bir nümənə kimi beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini cəlb edir. Azərbaycanda multikulturalizm ənənələrinin inkişafı və möhkəmlənməsi üçün bütün zəruri siyasi və sosial məvcuddur. Multikulturalizm bu qüd

MULTİKULTRALİZM İDEYALARIN TƏBLİĞ VƏ TƏSVİQ EDƏN ƏSAS ÖLKƏ

Demokratik Azərbaycan Naminə gənclərin İctimai Birliyinin (DANİB) sədri Elməddin Behbud da mövzu ilə əlaqədar qəzetişimizə açıqlamasında deyib ki, Azərbaycanda yüzillərdir müxtəlif millətlər və dini konfesiyalar arasında hökm sürən sabit və nümunəvi münasibətlər xalqımızın özünəməxsus milli xüsusiyyətindən irəli gelir. Onun fikrincə, qarşılıqlı hörmətə söyklənən birgəyaşayış qaydaları xalqımızın həyat tərzinə çevirilib: "Ölkəmiz bu gün multikultural ideyaların uğurla həyata keçirildiyi, tolerantlığın insanların həyat tərzinə çevrildiyi dövlətlərdəndir. Multikulturalizm həm də Azərbaycanın dövlət siyasetidir. Bu bəşəri normanın Azərbaycanda mövcudluğunu ölkəmizdə daxilində milli, dini, siyasi harmoniyanın qorunub saxlanılması, həmçinin müasir geosiyasi çağırışlar nəzərə alınmaqla dövlətimizin beynəlxalq ictimaiyyətə təqdimatı baxımından mühüm ehemmiyyət kəsb edir. 2014-cü ilde Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin yaradılması bu istiqamətdə atılmış mühüm addımlardandır. Məlum olduğu kimi, cənab prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2016-ci ilde "Multikulturalizm ili" elan olunub. Avropana, Qərb ölkələrində multikulturalizm ideyalarının böhran yaşadığı hazırkı dövrdə Azərbaycan dünyada multikulturalizm ideyalarının təbliğ və təşviq edən əsas ölkələrdən biri kimi tanınır".

MÜTƏRƏQQİ MODEL VƏ NÜMUNƏ

Onu da əlavə edək ki, artıq ənənə halını alan və paytaxt Bakıda keçirilən mötəbər forumlarda qlobal xarakterli məsələlərlə bağlı geniş spektrdə müzakirə və dialoglar aparılır, hər il tanınmış dövlət, elm xadimləri, Nobel mükafatı laureatları və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri beş toplantılara qatılırlar. Beş mühüm tədbirlərə Azərbaycanın ev sahibliyi etməsi ölkəmizin artan beynəlxalq nüfuzunun, eyni zamanda, həyata keçirdiyi dövlət siyasetində ardıcıl olduğunun göstəricisidir. Azərbaycanın multikulturalizm sahəsində həyata keçirdiyi dövlət siyaseti ölkəmizin dünyada bu istiqamət üzrə mütərəqqi model, nümunə kimi tanınmasına səbəb olub. Azərbaycanda hökm sürən tolerant mühit etnik, dini dözümsüzlüyün süretlə inkişaf etdiyi Qərb ölkələri üçün də örnəkdir. Bir çox ölkələr multikulturalizm sahəsində Azərbaycanın mövcud təcrübəsindən yararlanırlarsa, bu, ümumilikdə dünyada dözümsüzlüyün aradan qaldırılması, insanların tolerant şəkildə yaşaması üçün münbit zəmin formalaşdırar.

**Aygün ƏZİZ
Yazı Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi,
əzərbaycan Respublikasının Prezidenti
yanında Kütüvə İnformasiya
Vasitələrinin inkişafına Dövlət
Dəstəyi Fonduunun birge keçirdiyi
müsabiqəyə təqdim olunur.**